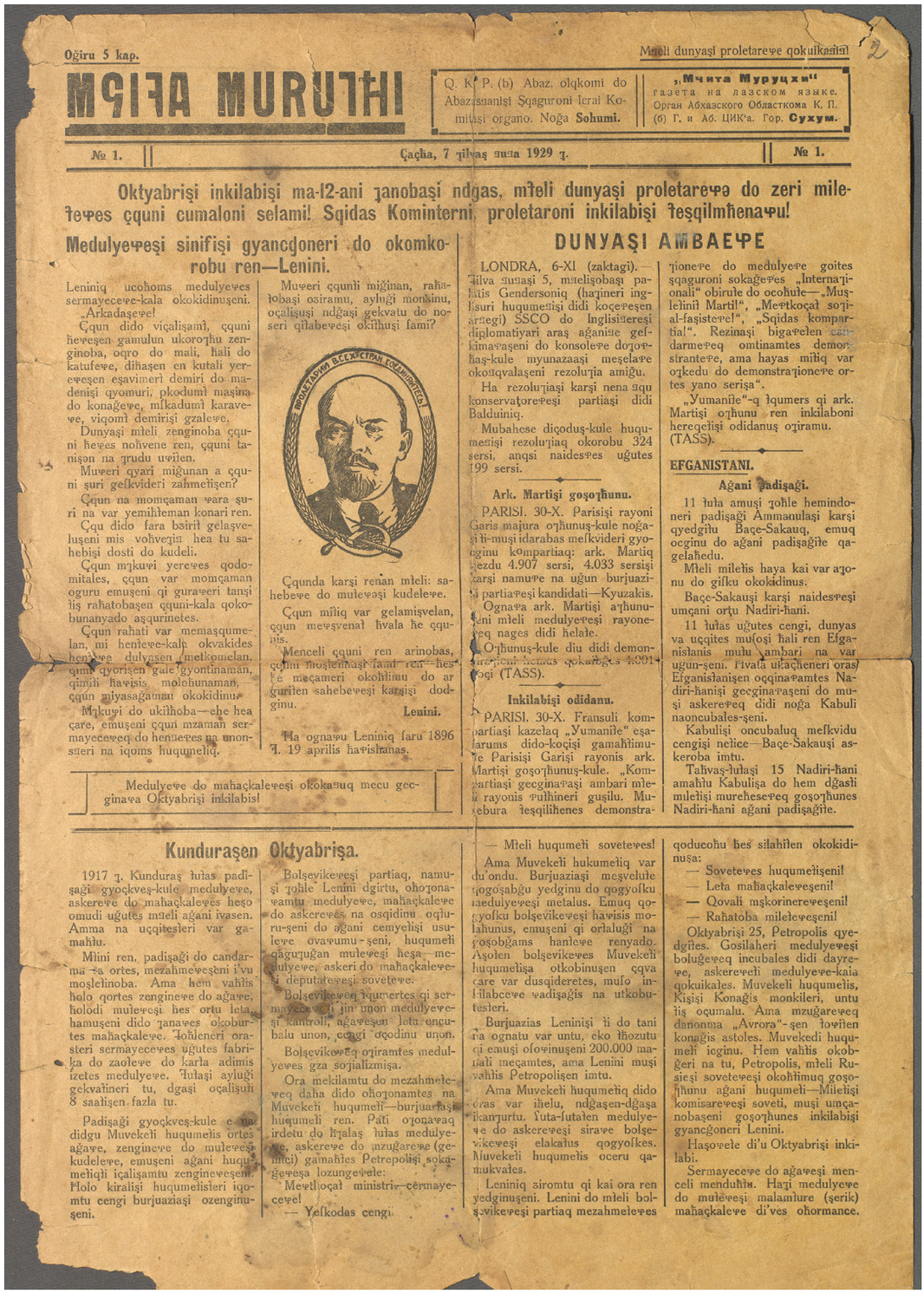

Oğiru 5 kap. Mɬeli dunyaşi proletareɐe ɋokuikasiŋi

MɋIƮA MURUƮHI

Q. K. P. (b) Abaz. olɋkomi do Abazsuanişi Sɋaguroni Icrai Komitasi organo. Noğa **Sohumi.**

„Мчита Муруцхи"
газета на лазском языке.
Орган Абхазского Областкома К. П. (б) Г. и Аб. ЦИК'а. Гор. **Сухум.**

№ 1. Çaçha, 7 ɟilvaş ɯɯa 1929 ɟ. № 1.

Oktyabrişi inkilabişi ma-l2-ani ɟanobaşi ndgas, mɬeli dunyaşi proletareɐə do zeri mileɬeɐes çquni cumaloni selami! Sqidas Kominterni, proletaroni inkilabişi ɬeşqilmɬenaɐu!

Medulyeɐeşi sinifişi gyancɖoneri do okomkorobu ren—Lenini.

Leniniɋ ucohoms medulyeɐes sermayeceɐe-kala okokidinuşeni.

„Arkadaşeɐe!

Çqun dido viçalişamɬ, çquni heɐeşen gamulun ukoroɟhu zenginoba, oqro do mali, ɬali do katufeɐe, diɬaşen en kutali yereɐeşen eşavimerɬ demiri do madenişi qyomuri, pkodumɬ maşina do konağeɐe, mɬkadumɬ karaveɐe, viqomɬ demirişi gzaleɐe.

Dunyaşi mɬeli zenginoba çquni heɐes noñvene ren, çquni tanişon na ɟrudu uʷiɬen.

Muɐeri qyari miğunan a çquni şuri geɬkvideri zahmeɬişen?

Çqun na momçaman ɐara şuri na var yemiɬeman konari ren.

Çqu dido fara bəiriɬ gelaşveluşeni mis voñveɟiɬ hea tu sahebişi dosti do kudeli.

Çqun mɟkuɐi yereɐes qodomitales, çqun var momçaman oguru emuşeni qi guraɐeri tanşi ɟiş raɬatobaşen çquni-kala qokobunanyado aşqurinetes.

Çqun raɬati var memaşqumelan, mi heɬeɐe-kalɬ okvakides heɬ'ɐe dulyasen „mɬkomelan, qɯɬ qyorişen gale'gyontinaman, qimɬi ɬaʷisis molohunaman, çqun miyasağaman okokidinu.

Mɟkuʷi do ukiɬhoba—ehe hea çare, emuşeni çquni mzaman sermayeceɐeq do heɬeɐes na unonsɯeri na iqoms huqumeliq.

Muɐeri çquni miğinan, raɬaɬobaşi ozıramu, ayluği monsinu, oçalişuşi ndğaşi gekvatu do noseri qɬabeɐeşi okiɬhuşi ɬami?

Çqunda karşi renan mɬeli: sahebeɐe do muleɐaşi kudeleɐe.

Çqun miliq var gelamişvelan, çqun meɐşvenaɬ ɦvala ɦe çquɲis.

Menceli çquni ren arinobas, çquni ɦoşteɬmaşi ɬami ren—ɦes ɬe meçameri okoɬiɬmu do ar guriɬen sahebeɐeşi karşişi dodginu.

Lenini.

Ha ognaɐu Leniniq ɬaru 1896 ɟ. 19 aprilis ɬaʷisɬanas.

Mɟkuʷi do ukiɬhoba—ehe hea çare, emuşeni çquni mzaman sermayeceɐeq do heɬeɐes na unonsɯeri na iqoms huqumeliq.

Medulyeɐe do maɬaçkaleɐeşi okokaɯuq mecu geccginaɐa Oktyabrişi inkilabis!

DUNYAŞI AMBAEɐE

LONDRA, 6-XI (zaktagi). — Tilva ɯuaşi 5, mɬelişobaşi paɬtis Gendersoniq (haʒineri inglisuri huqumeɬişi didi koçeɐeşen arɬegi) SSCO do Inglisiɬereşi diplomatiyari araş ağanise gefkimaɐaşeni do konsoleɐe doɟoɬaş-kule myunazaaşi meşelaɐe okoɟqvalaşeni rezoluɟia amiğu.

Ha rezoluɟiaşi karşi nena ɟqu konservaɐoreɐeşi partiaşi didi Balduiniq.

Mubahese diçoduş-kule huqumeɬişi rezoluɟiaq okorobu 324 sersi, anqsi naidesɐes uğutes 199 sersi.

Ark. Martişi goşoɟhunu.

PARISI. 30-X. Parisişi rayoni Garis majura oɟhunuş-kule noğaşi ii-muşi idarabas meɬkvideri gyoçginu kompartiaq: ark. Martiq gezdu 4.907 sersi, 4.033 sersişi karşi namuɐe na uğun burjuazii partiaɐeşi kandidati—Kyuzakis.

Ognaɐa ark. Martişi aɟhunuɬeni mɬeli medulyeɐeşi rayoneɬeq nages didi ɦelate.

Oɟhunuş-kule diu didi demonɬraɬeni ɦemas qokaɬges 4.091 boçi (TASS).

Inkilabişi odidanu.

PARISI. 30-X. Fransuli kompartiaşi kazelaq „Yumaniɬe" eşaɬarums dido-koçişi gamaɬɬimuɐe Parisişi Garişi rayonis ark. Martişi goşoɟhunuş-kule. „Kompartiaşi geccginaɐaşi ambari mɬeɬi rayonis ɐuɬhineri guşilu. Muɬebura ɬeşqiliɬenes demonstraɟioneɐe do medulyeɐe goites sqaguroni sokağeɐes „Internaɟionali" obiruɬe do ocoɦuɬe—„Muşɬeliniɬ Martil", „Meɐtkoçaɬ soɟial-faşisteɐel", „Sqidas kompartial". Rezinaşi bigaɐelen caɬdarmeɐeq omtinamtes demonstranteɐe, ama hayas miɬiq var oɟkedu do demonstraɟioneɐe ortes yano serişa".

„Yumaniɬe"-q ɬqumers qi ark. Martişi oɟhunu ren inkilaboni hereɋelişi odidanuş oɟiramu. (TASS).

EFGANISTANI.

Ağani ɟadişağı.

11 ɬuɬa amuşi ɟoɬle hemindoneri padişağı Ammanulaşi karşi qyedgiɬu Baçe-Sakauq, emuq ocginu do ağani padişağiɬe qagelaɬedu.

Mɬeli mɬeliş haya kai var aɟonu do gifku okokidinus.

Baçe-Sakauşi karşi naidesɐeşi umçani ortu Nadiri-ɦani.

11 ɬuɬas uğutes cengi, dunyas va uçqites muɟoşi ɬali ren Efganistanis mulu ambari na var ugun-şeni. Fivata ukaçheneri oras) Efganistanişen oçqinaɐamtes Nadiri-ɦanişi gecginaɐaşeni do muşi askereɐeq didi noğa Kabuli naoncubales-şeni.

Kabulişi oncubaluq meɬkvidu cengişi nelice—Baçe-Sakauşi askeroba imtu.

Taɦvaş-ɬuɬaşi 15 Nadiri-ɦani amaɦiu Kabulişa do hem dğaşli mɬelişi mureɦeseɐeq goşoɟhunes Nadiri-ɦani ağani padişağiɬe.

Kundураşen Oktyabrişa.

1917 ɟ. Kunduraş ɬuɬas padişaği gyoçkveş-kule medulyeɐe, askereɐe do maɦaçkaleɐes heşo omudi uğutes mɬeli ağani ivasen. Amma na uççitesleri var gamaɦiu.

Mɬini ren, padişağı do candarma-ɬa ortes, mezahmeɐeşeni i'vu moşleɬinoba. Ama hem vaɦiis ɦolo qortes zengineɐe do ağaɐe, ɦolodi muleɐeşi hes ortu leta, hamuşeni dido ɟanaɐes okoburtes maɦaçkaleɐe. Ɉoɦeneri orasteri sermayeceɐes uğutes fabrika do zaoleɐe do karla adimis ɨzetes medulyeɐe. Ɬuɬaşi ayluği gekvaɬineri tu, dgaşi oçalişuli 8 saalişen fazla tu.

Padişağı gyoçkveş-kule c na didgu Muvekeli huqumeliis ortes ağaɐe, zengineɐe do muleɐeşi kudeleɐe, emuşeni ağani huqumeliqli içalişamtu zengineɐeşeni. Ɦolo kiralişi huqumeliɬeri iqomtu cengi burjuaziaşi ozenginuşeni.

Bolşevikeɐeşi partiaq, namuşi ɟoɬle Lenini dgirtu, oɦoɟonaɐamtu medulyeɐe, maɦaçkaleɐe do askereɐes na osqidinu oqluru-şeni do ağani cemyelişi usuleɐe ovaɐumu-şeni, huqumeli qaguɟuğan muleɐeşi heşa—medulyeɐe, askeri do maɦaçkaleɐeşi deputaɐeɐeşi sovetɐe.

Bolşevikeɐeşi ɬqumertes qi sermayeceɐeşi ɟin unon medulyeɐeşi kantroli, ağaɐeşon leta encubalu unon, cengi oçodinu unon.

Bolşevikeɐeq oɟiramtes medulyeɐes gza soɟializmişa.

Ora mekilamtu do mezahmeleɐeq daɦa dido oɦoɟonamtes na Muvekeli huqumeli—burjuaɐaşi huqumeli ren. Pati oɟonaɐaq irdetu do ɦalaş ɬuɬas medulyeɐe, askereɐe do mzugareɐe (gemici) gamaɦles Petrepolişi sokağeɐeşa lozungeɐele:

Meɐtkoçaɬ ministri—cermayeceɐe!

— Yelkodas cengi.

— Mɬeli huqumeli soveteɐes!

Ama Muvekeli hukumeliq var du'ondu. Burjuaziaşi meşvelute ɟogoşabğu yedginu do qogyoɬku medulyeɐeşi metalus. Emuq qogyoɬku bolşevikeɐeşi ɦaʷisis molahunus, emuşeni qi orlaluği na ɟoşobğams hanɬeɐe renyado. Aşolen bolşevikeɐes Muvekeli huqumelişa otkobinuşen çqva çare var dusqideretes, muɬo inɬilabceɐe vadişağis na utkobutesleri.

Burjuazias Leninişi ii do tani na ognatu var untu, eko ɦozutu qi emuşi oɬoʷinuşeni 200.000 maɬali meçamtes, ama Lenini muşi vaɦiis Petropolişen imtu.

Ama Muvekeli huqumeliq dido ɨras var ihelu, ndğaşen-dğaşa ikanjurtu. Ɬuta-ɬutalen medulyeɐe do askereɐeşi siraɐe bolşevikeɐeşi elakalus qogyoɬkes. Muvekeli huqumeliis oceru qamukvales.

Leniniq siromtu qi kai ora ren yedginuşeni. Lenini do mɬeli bolşevikeɐeşi partiaq mezahmeleɐes qoducoɦu ɦes silaɦiɬen okokidinuşa:

— Soveteɐes huqumelişeni!

— Leta maɦaçkaleɐeşeni!

— Qovali mşkorineɐeşeni!

— Rahatoba mileɬeɐeşeni!

Oktyabrişi 25, Petropolis qyedgiɬes. Gosilaheri medulyeɐeşi boluğeɐeq incubales didi dayreɐe, askereɐeli medulyeɐe-kala qokuikales. Muvekeli huqumeliis, Kişişi Konağis monkileri, untu liş oçumalu. Ama mzugareɐeq danonma „Avrora"-şen ɬoʷiɬen konağis astoles. Muvekedi huqumeli içginu. Hem vaɦiis okobğeri na tu, Petropolis, mɬeli Rusieşi soveteɐeşi okoɦiɬimuq goşoɟhunu ağani huqumeli—Mileliş komisareɐeşi soveti, muşi umçanobaşeni goşoɟhunes inkilabişi gyancğoneri Lenini.

Haşoɐele di'u Oktyabrişi inkilabi.

Sermayeceɐe do ağaɐeşi menceli menduɦiu. Haʒi medulyeɐe do muleɐeşi malamlure (şerik) maɦaçkaleɐe di'ves oɦormance.

Fig. 37- The first Lazian newspaper: Mçita Muruʒxi, November 1929

2 „Mʃiła Muruʒhi“

Lazuri oᴪuteᴪeşi osqidinu.

„MʃIƎA MURUƮHI“.

Çquni cumaleᴪe,
Vortaɑ ar fiqriɑe,
Mɑeli dulyaᴪe
Paɑ çquni heɑe!

Domikires heᴪe
Monka zencireᴪeɑe
Məᴪʃkvidaɑ henɑeᴪe
Çquni mciheᴪeɑe

Daçhuris goşaᴪɑɑ—
Mɑeli ar guriɑe.
Dunya dovoɑanaɑ
Mʃiɑa muruʒhiɑe!

Mçhatura.

Abazaştani.

N. Gudauła.

ƮURQULI MEQƮEBI.

Majura ʒana ren Gudauła na guinʒku ƕurquli meqƮebi. Ƭohleni ʒanas meqƮebişi masarifi milelişen gamitu. 1928 ʒ. meqƮebi mekaƕtu devleƮişi boçeşa. Hemuşkule oguruli daha kai diu.

MeqƮebis mƮeli 54 bereq ikiƕuman, henɑeᴪeşi dolohe 38 lazi ren, 11 ƕurqi, 2 acemi do 3 lezgi.

HaqƮi ƮeşqiI-heneri pioneᴪeᴪeşi kollektivi, so ren mefareri 14 bere.

Sum sinifi na ren-şeni a çqva naogurams qortas na dido kay iven.

Hanʒo na momçes meqƮebişeni çhoris remonti ƶivaliren, eşoli ɔencereᴪe metaheri renan, cami va uğunan, darabaᴪeli ʔiniʔi renan, boya osumu unon.

Ama eşoli omudi miğunan qi am-kata ʒoreᴪes huqumeƮiq qomendamiʒkenan.

Ziya Nuri.

ƮIAƎROŞENI.

Guduauɑas, ɑiaɑroşi dulya kai ren. Goʒoneri ʒanas haqo, meqɑebi menfeeɑişeni, en ʒahle „Himeɑ ağa“, jur fara „Molla Nasradini“ do ar fara „Kanbur feleği“, okule Gagras „Molla Nasradini“, do „Kanbur feleği“, ar çqva fara „Molla Nasradini“. Afonis meçes.

Haʒişi am ndğaleᴪes „Molla Nasradini“ ɑiaɑroşi meçamuşeni Sohumişa ohɑimu unonan.

Çqun meᴪşvenema na muſo ɑurqulon ɑiaɑroᴪe meçaman çquni biſeᴪeq heşo lazuroɑɑi naçanoren.

Ɑiaɑro ren ar meqɑebi, muq meçams medeni onʒoᴪulu, oʒirams mcve osqidinu do gza ağani osqidinuşa. Amuşeni çquni ağnemordalobas, ɑiaɑro na iqomanɑes unonan qyoᴪes goñaimu do lazuri nɑnaɑen ɑiaɑroşi meçamu.

MaƮiaƮre.

Abgarƕuki.

'Uci meçil!

Abgarƕukişi mɑelişobas (obşçinas) dido lazi ren, ama varɑi ar ohoris uğun muşi leta, iriq arendaşi ʔara meçams.

Jur sum ʒanas içalişams laziq, okule letaşi sahebiq „igzaliya“, çqva va minon arendaşi ʔara va meqşare letaya“ do oğodams,

Ɣveri lazis mu vas do gal gamulun. Hemuşe na ren kodri mağaza do mɑeli letaşi sahebişi ñes dosqidun.

Haya didi potinoba ren haqonuri lazeᴪeşeni.

Gudauɑaşi diñ-okorɑales (zemosqelis) 'uci meçamu unon am sualis.

Ƭ. B.

N. Krupskaya.

Leninişi partia do Oktyabrişi inkilabi.

Vitojur ʒana amuşi ʒohle, padişağişi diʒhironi cengişi vahiis, diu dinuas en didi Oktyabrişi inkilabi.

Haya miq 'vu? ArƮeği Leninişi partiaq?

Var, hea doaes pvrtiakala medulne do mahaçkaleᴪeq.

Cengi do ozuq medulye do mahaçkaleᴪes ii va eşoğaᴪamtes.

Leninişi partiaq ohoʒonaᴪu, muşeni ren cengi, muſo sermayeceᴪe do ağaᴪeq! tkobaşa iqoman henɑeᴪeşi dulyaᴪe do muſo izinan medulye do mahaçkaleᴪe.

Leninişi partiaq gamiğu lozungeᴪa: „Ƴeſkodas mehiruşi sengi!“, „Leta mezəhmeleᴪes!“, „Iri huqumeli soveteᴪes!“.

Ham lozungeᴪe mƮeli medulye do mahaçkaleᴪeşi şuri-kala tes, emuşeni qi ɫqumertes henɑeᴪes na untes-sleri.

Henɑeᴪeq sires na Leninişi partiaq qumers muteᴪeşi dulya, muko ʔoli gonʒkes eko Leninişi nenas do muşi partias ohvakires.

— Arkadaşi medulyeᴪe,—ɫqumertu Leninişi partiaq,—ɫqvan gyocginamì hemindos, mundes mahaçkaleᴪekala ukuikaterì, mundes henɑeᴪeq megiceran. He okoklimeri iven gecginaᴪa.

— Arkadaşi mahaçkaleᴪe, ɫqumertu Leninişi partiaq,—medulyeᴪeşi sinifiq ɫqvan ginfinaman leta do rahatoba, megişvelan ağaᴪeşi hes moşlelinus, naĥoziI medulyeᴪeşi sinifis.

Do medulyeᴪe mahaçkaleᴪekala ides he okoklimeri; henɑeᴪeq nuñondutes zenginaᴪe do sermayeceᴪeşi patinobas, okule juriIili isa qeydgites.

Leninişi partiaq na uğutu muşi menceli meçu henɑeᴪeşi geckinaᴪaşi meşvelus. Haşolen meduoye do mahaçkallᴪeq gyocgines.

Oktiabris henɑeᴪeq qaguʒuğeᴪ muteᴪeşi heşa huqumeli do hemindosli ognaᴪes dekreti leta do rahatobaşeni.

Oçemçire.

Memiłanił

N. Oçemçires do emuşen ho los na renan qyoᴪes dido lazi sqidunan. Ama haʒişa-qis henɑeᴪeşi dolohe oçalişu çqar va ortu, varɑi henɑeᴪes miliq var mendeʒkedes.

Goʒos mileƮiq qogyoſku osinaᴪus meqƮebişeni, ama hukumeƮiq var nuşvelu, var meçu ayluği na ſoᴪums maguraᴪale, mileliqli var akorobu genſareri do haşo haya kai geſkimaᴪa qizdu.

Haʒi bereᴪe ukilhu irdenan.

Ama, haşo visimadumì qi „Mʃiła Muruʒhi“ memiłanaş-kule Mearifmilkomi do Siyasi-mearifişi umçani okorłale misiranoren do gonʒkanoren ar meqƮebi bereᴪeşeni do ar meqƮebi ukilhu mordereᴪeşeni.

Ɣanura.

Acaristani.

Q. Sarᴪi.

ƮOHLE MEVULURƮ.

Lazistani dido mcve memleqeli ren, ama muşi sersi soli var tu.

1917 ʒanaşi Oktyabrişi inqilabiq çqun qaɲomişlelines çquni sersiş mſoᴪuᴪeşen. Çqun haʒi sovetyari hukumeƮişi hes vorel Lazistanişi mʒiqa ᴪarça, haqo miğunan karła ƕurli oçalişuşi, onfaru-okilhuşi serbesoba.

Mu viqomì haya serbesobalu? Çqun, Sarᴪis, ᴪiğuramì lazuri fara, viqomì lazuri ɑiaɑroᴪe, haɑeᴪe na 12 ʒanaşi ʒohle dido yasağı tes.

Sarᴪişi ağnemordaleᴪe (delikanleᴪe) haziri renan siyasi do iqtisadişi oçqinaᴪus.

Sarᴪis renan kom-okokaƮureᴪe (komsomolisteᴪe), pioneᴪeᴪe.

Qoren çqvadoçqva ɬeşqilaleᴪe: Avioqimi, Remedasi do çqva.

Qorenan morgvalinaᴪe—ohoronuşi, fizmedenobaşi do çqva.

Amuşen gale Sarᴪis qoren meqƮebi. Heqo iguraman qorluƮoł (gyurcice) do rusuli. MeqƮebi na oçodinan bereᴪe huqumeliş gelaşvelulen ulunan noğaşi meqɬebeᴪeşa do kata yazis sum ɬulas içalişaman Sarᴪis medeni dulyas.

Haşo ſuta-ſuta viçalişamì do ʒohle mevulurì. **Mamedi Vanliş.**

LAZURI ƮIAƎRO.

1929 ʒanaşi ağustoñis ɑiaɑas Sarᴪis di'u maarɑani lazuri ɑiaɑro.

Arɑeği pyesas cohontu „Agaᴪeq pati izmoceᴪe siroman“.

Haya ren amuşen 13 ʒanaşi ʒohleni osqidinuşen.

Majuranis cohontu „Memetiş loɔoba“, Sarᴪişi osqinuşen.

Pyesaᴪe ſaru Mamedi Vanliqiq, namuq na maarɑani lazuri ɑiaɑros gyoſku.

Ɑiaɑro mileɑis dido kai aʒonu. Osqvalu va unon qi haşp oçalişu ren ʒohle ohɑimuşi adimi.

Meᴪşvenem kata yereᴪes naq na sqidunan lazeᴪe, henɑeᴪeq gyoſkan oçalişus namu na ukorems soʒializmişi okodus.

Sarᴪuli.

MO VINCIRƮAƮ!

Çqun dovibadiɑ am dğaleᴪeşeni!
Vifverɑ do vihaleɑ ağaᴪeşeni,
Fukaraq iqoms zengineᴪeşeni,
Moñaiɑ qokovibğaɑ biſeᴪe çquni!

Çqun dunyas rahaɑi var
doᴪhedaɑen,
Umuɑeleᴪe movuşleɑinaɑen,
Mʃiɑa bayrağeᴪes eɟaᴪhedaɑen.
Qokovikaɑaɑ cumaleᴪe çquni!

Çqun viɑinaᴪuɑ aʒi umiɑeli—
Nana do babaq memtkoçes mɑeli,
Komeşoçqves henɑeᴪeş-şqas
ʒurveli,
Derdeᴪes nuñondiɑ biſeᴪe çquni!

Qodoᴪsqidiɑ-gzaş-oɑaɑ, muſo
paɑen?
Viçalişaɑ, iri movuçiɑaɑen,
Vana gomdunuɑ uça gzaɑen,
Mo vinciɑaɑ moşleɑinobaşeni!

Noʒinʒhali.

Lazuri alboni.

Lazuri albonis çkun miğunan mtelişi latinuri boncaᴪe, hentepe hatsi renan ağani turkulis, haya:

A a; B b; C c; Ç ç; D d;
а б дж ч д
E e; F f; G g; Ğ ğ; H h;
е ф г гх хь
I i; J j; K k; L l; M m;
и ж к л м
N n; O o; P p; R r; S s;
н о п р с
Ş ş; T t; U u; V v; Y y;
ш т у в й
Z z—з.

Doskidineri boncaᴪe lazuri:
Ƭ ł ɬ, çuçku „t“—Ƭi łi, ɑoli, ɑi, łe.
ᴪ ᴪ—çuçku „p“—ᴪarᴪali, ᴪaᴪa, ᴪurki.
Ĥ ĥ—kapeti „h“—Ĥami, ahoronu, herĥi.
H h—çuçku—Heᴪeri, hemindos, haʒi.
Q q—çuçku „k“ Qalami, qoɑume, quri.
З з—ren dz: osiru, ʒabuni. Зenuri.
Ʒ ʒ—ts—rusuli „ц“. Jara, ojadu, ʒudi, ʒheni.
Ꞇ ꞇ—ʇ, ama muço nenaᴪes-ʒana, oʒkomilu, ʒohle.
ʃ ſ—ç, ama muço nenaᴪes: ʃami, muſo, ʃara.

Oɑneğeᴪe:

Kiɑheri koçi. Koçişi qalamani. Ʒe ʒsiren. Daçhuri iſven. Ma bjadum. Ma viʒker. Çiliq nfaᴬrums. Tobaş-picis ren ɑiᴪi. Papulis ᴪimᴪili uğun. Lazuri ʃara, çare ren lazeᴪeşi medeni onʒomuşeni. Iris lazuri ʃara do okiɑhu oçqinu unon.

Çoğabinameçams redakɑori:
Isqyander **Ƭitaşi.**

СУХУМ. ТИПО-ЛИТОГРАФИЯ ВСНХ ИМ. ЛЕНИНА. ЗАК. № 526—50 Гл. 327

Fig. 38- The second page of the Mçita Muruʒxi, November 1929